

Wij verwachten
die grote dag met
een groot verlangen



Wij verwachten die grote dag met een groot verlangen

De God van Daniël (...) is de levende God (...) Hij heeft Daniël uit het geweld der leeuwen verlost.
Daniël 6:27-28

Guido de Bres is de opsteller van de Nederlandse Geloofsbelijdenis. Het laatste artikel van die belijdenis gaat over de oordeelsdag. En dan eindigt Guido dat artikel met de woorden: 'Wij verwachten die grote dag met een groot verlangen'. Dat was geen grootspraak, maar dat heeft Guido zelf ook zo mogen beleven. Op 31 mei 1567 werd hij door de Roomse Inquisitie opgehangen. Een aantal weken voor zijn marteldood schreef hij in een brief aan zijn vrouw, Catharina Ramon: "Ik ben blij, ja, mijn hart is vrolijk. In al mijn verdriet ontbreekt mij niets. De Heere sterkt mij op een ongelooflijke manier en ik voel mij daarom meer tevreden dan de vijanden van het Evangelie. Ik slaap beter dan zij! En al lig ik in het meest ondraaglijke hol, dat men denken kan, al ontvang ik haast geen lucht en geen licht, al ben ik dan met zware ijzers aan handen en voeten geboid, al lijd ik daardoor de ergste pijn, toch laat mijn God niet na Zijn belofte te houden en mijn hart te troosten." De geschiedenis van Daniël in de leeuwenkuil laat ons niet alleen zien hoe het met Gods vijanden zal aflopen, maar is ook een troostrijke belofte voor al Gods kinderen.

In de laatste verzen van Daniël 6 is koning Darius aan het woord. Ondanks dat het slechts lippentaal is, zijn het wel ware woorden die hij spreekt. Want het is toch waar dat de Heere de levende God is? En dat Hij verlost en redt?

De verlossing van Daniël uit de leeuwenkuil is een voorbeeld van de verlossing van alle kinderen van God. De duivel is immers net als een briesende leeuw, die zoekt wie hij kan verslinden. En dat geldt ook van de wereld en het eigen zondige bestaan. Ze worden door de Catechismus 'doodvijanden' genoemd. Maar van deze geschiedenis kunnen we leren dat de Heere Jezus straks de muilen van alle leeuwen voorgoed zal sluiten. En net zoals de vijanden van Daniël de leeuwenkuil ingingen, zo zullen al Gods vijanden straks vergaan. Dan is Gods Kerk voorgoed van ze verlost.

Wij gaan de grote oordeelsdag tegemoet. U en ik zullen eenmaal voor de hemelse Rechter staan. Kan dat? In onszelf niet. Dan is het verloren. Maar als we tijdens ons leven Gods genade hebben leren kennen. Als we de Rechter hebben leren kennen als onze Redder. Als we geleerd

hebben bij de Heere Jezus te schuilen. Ja, dan kan het. Hoewel dat natuurlijk niet wil zeggen dat je dan altijd opgewekt naar die dag toeleeft. Ik denk dat het vaak is, zoals we lezen in psalm 2: *'Verheugt u met beving'*. Ja inderdaad, zo zal een kind van God wel aan de toekomst denken. Als ze op zichzelf zien, dan is het met schrik. Maar als ze op Christus mogen zien, met blijdschap. Zoals iemand eens zo treffend zei: als ik op mezelf zie, dan beef ik; als ik op Christus zie, dan leef ik.

Die twee emoties kunnen soms heel dichtbij elkaar liggen. Denk maar eens aan een man die een bergwandeling maakt. Hij loopt over een klein paadje, langs de rand van een ravijn. Plotseling glijdt hij uit en stort naar beneden! Maar in zijn val kan hij zich nog net aan een struik vastgrijpen. En heel langzaam, centimeter voor centimeter, klautert hij naar een veilige plaats. Gewond en geschaafd. En als hij weer op het pad is, dan gaat hij eerst een poosje zitten huilen. Zo geschrokken is hij! En tegelijkertijd ook onuitsprekelijk blij. Want hij leeft nog!

Welnu, zo iets bedoelt psalm 2: *Verheugt u met beving*. Een kind van God heeft aan de rand van zijn verderf gestaan! Maar die dankzij Gods genade gered is.

En zo gaan Gods kinderen de gerichtsdag tegemoet. Met beving. En met vreugde. En... bij tijden ook met verlangen. Zoals Guido de Bres dat schrijft in artikel 37 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis: *Wij verwachten die grote dag met een groot verlangen...*

John Bunyan schrijft in het slot van 'De Christen- en Christinnereis naar de eeuwigheid' iets over de eeuwige heerlijkheid. Daar vertelt hij hoe Christiana (de vrouw van Christen) de hemel binnengaat. Met allerlei beelden probeert Bunyan iets van de hemelse heerlijkheid te laten zien. En dan besluit hij met de woorden: *'Als u meer wil weten over dit hemelse vaderland, dan vraag ik u om heilig te leven en het zelf te gaan bezien'*.



D.S. M.A. KEMPENEERS



VOOR DE JEUGD

Belijden is doen

Als nu het ganse volk dat zag, zo vielen zij op hun aangezichten, en zeiden: De HEERE is God, de HEERE is God.
1 Koningen 18:39

Op de 2^e Pinksterdag hebben weer veel jongeren belijdenis des geloofs afgelegd. Ze hebben daarmee uitgesproken dat ze het ja-woord van hun ouders bij hun doop willen overnemen en in godsdienstig opzicht hun verantwoording nemen. Ook spreken ze ermee uit dat ze niet zonder de Heere en (de prediking van) Zijn Woord kunnen. Maar het moet toch nog meer zijn dan dat alleen. Echt en oprecht belijdenis doen kent een levenspraktijk. Belijden is ook doen! Dat zie je ook bij Elia en het volk Israël. Ze belijden: de HEERE is God! En ze ruimen de baäldienst op.

Nadat de HEERE vuur uit de hemel heeft gegeven en het altaar verteerd heeft, valt het volk plat op de grond. En ze roepen als met één mond: *De HEERE is God, de HEERE is God!* Wat is dat geweest daar op de Karmel? Zijn die mensen nu allemaal tot waarachtige bekering gekomen? Ongetwijfeld zullen er zijn geweest die het van harte gezegd hebben. Maar bij anderen is het schijn geweest. Dat leren we uit het volgende hoofdstuk.

Maar ze spreken uit dat de HEERE God is. De Heere heeft het getoond en het volk heeft het beleden. En dat zal de belijdenis van ieder mens worden. Alle knie zal voor Hem buigen. Op de grote dag van de wederkomst zal ieder mens moeten zeggen: Jezus Christus is Heere. Ook wij zullen het allemaal erkennen. Maar de vraag is: hoe zullen wij het doen? Afgedwongen, met het mes op de keel, of vrijwillig en van ganser harte. Hoe doen wij dat?

Het komt aan op waarheid in het binnenste. Dan wordt het ook zichtbaar. Want die belijdenis kan niet zonder gevolgen blijven. Er is zoveel in Israël wat aan de baäl herinnert. Om te beginnen die 450 profeten. Elia zegt: *Grijpt de profeten van baäl, dat niemand van hen ontkome.* En wat gebeurde er toen? *Elia voerde hen af naar de beek Kison, en slachtte hen aldaar.* Alsof het dieren waren. En er bleef er niet één over. Moderne verklaarders nemen dit Elia kwalijk. Ze vinden dat barbaars en wreed. Ze zeggen dat Elia zichzelf hier liet gaan, en wraak heeft genomen. Maar zulke opvattingen kunnen we gerust in de vuilnisbak gooien. Hoe gruwelijk dat bloedbad ook mag zijn geweest, het gebeurde allemaal in strikte gehoorzaamheid aan de bevelen van de Heere. Elia laat die valse profeten doden, want zo had hij het in Deu-

teronomium 13 gelezen. Daar had de Heere gezegd dat iedereen die valse goden navolgt en die anderen daartoe ook verleidt, al is het uw eigen zoon, die moet gedood worden. En daar handelt Elia naar. Waar had hij anders naar moeten handelen? Had hij eigen normen moeten aanleggen? Nee, zolang hij de Heere wilde vrezen moest hij doen wat de Heere zei. Ook al was dat het verschrikkelijke bevel om de baälprofeten te slachten. Het is trouwens een wonder dat ze zolang hun gang hebben kunnen gaan. De Heere heeft lang geduld met ze gehad.

Jonge mensen, de Heere eist een leven dat aan Hem gewijd is. De Heere staat geen enkele valse profetie toe. Nee, nu is er geen slachting meer. Zo passen we de wetten en de normen van de Heere niet meer toe. Dat hoorde bij het Oude Testament. Dat kan en mag nu zo niet meer. Maar niettemin, elke valse boodschap wordt door God gehaat. En alles waar het volk door misleid wordt en op een dwaalspoor gebracht, dat verfoeit de Heere en daar mogen we geen gemeenschap mee hebben. Dat zegt het Nieuwe Testament wel.

We mogen geen echt zwaard hanteren, maar wel het zwaard des Geestes, namelijk Gods Woord. Geen bloed vergieten, maar wel zeggen: met jou wil ik geen gemeenschap houden. Want je mag de kwaden niet verdragen. Daar moet je je afzijdig van houden.

Maar de Heere zegt: als je oprecht belijdenis doet, dan moet je alles opruimen wat bij baäl hoort. Grijp al die dingen van de wereld en gooi het weg. Al die zondige boeken en films en wat al niet meer. En laat er niet één ontkomen. Dat is de consequentie. En dat vooral omdat God gericht gaat houden. Ons leven is zo dodelijk ernstig. Het is nodig om niet alleen te schuilen bij de Heere, maar ook om in een nieuw en godzalig leven te wandelen. Leer het daarom met een waarachtig hart zeggen: de HEERE is God. En wandel in Zijn geboden.



DS. M.A. KEMPENEERS
WWW.BEWAARHETPAND.NL

Kerk en strijd

"In de toekomst zal de combinatie 'Kerk en strijd' niet verdwijnen, maar als de voortekenen niet bedriegen, actueler worden dan ooit tevoren." Woorden, geschreven in 1992. Ze zijn te vinden in het herdenkingsboek "Een eeuw christelijk gereformeerd – aspecten van 100 jaar Christelijke Gereformeerde Kerken" dat in 1992 verscheen. Hebben de opstellers van dit boek kunnen vermoeden hoe drie decennia later onze kerkelijke vergaderingen en de kerkelijke pers zozeer zouden worden beheerst door de strijd rond vrouw en ambt en de achterliggende hermeneutiek? Eén ding was toen al wel duidelijk: Christus' kerk zou moeten strijden op drie fronten.

Tijdgeest

Allereerst tegen de tijdgeest: "We staan als kerk in de samenleving van vandaag, die op allerlei manieren invloed op kerkleden en het kerkelijke leven uitoefent. () Die geest doortrekt het hele leven. Het zit in de lucht. Oud en jong worden door deze geest geïnfecteerd. Die geest moet worden onderkend, aangewezen en bestreden. Tegenover die geest moet worden gewezen op de geest van de vreze des Heeren, die met alles te maken heeft."

Heel concreet wordt er gewezen op de geest van de wetteloosheid die overal doordringt: "dit beginsel van autonomie -het zichzelf tot wet zijn- past volkomen in het ik-tijdperk, het tijdperk van egoïsme en individualisme, waarin ieder zijn eigen visie heeft en ieder poneert: zoals ik het zie, gevoel en ervaar!"

Ook wordt er gewaarschuwd tegen de invloed van het functionele denken, dat haaks staat op het ontologische denken: de nadruk ligt niet meer op het wezen, maar op het doel van de dingen: "Niets staat meer vast. (...) De diepste achtergrond van het functionele denken is de opvatting: er is geen voor alle eeuwen vaststaande waarheid; de Bijbel kan geen richtsnoer of norm voor ons handelen en wandelen zijn. We zullen zelf die Bijbel in elke tijd weer anders moeten beluisteren. Wat vroeger niet kon, kan nu wel. Wat vroeger als zonde werd gezien, kan vandaag worden aangeprezen."

Moderne theologie

Zo moet Christus' kerk ook strijden op het tweede front: dat van de moderne theologie. "Ook op dit front zal in de toekomst met man en macht worden gestreden. () Amsterdam en Kampen (Oudestraat), waar vroeger de gereformeerde theologie werd beoefend, zijn beïnvloed door moderne opvattingen. Het isolement van de gereformeerde Schriftbeschouwing is daar althans doorbroken."

We krijgen als kleine kerk met dezelfde geest te maken, zo klinkt het alarmerend: "We leven niet op een eiland. Ouderen en zeker onze jongeren worden in allerlei verbanden

met dit nieuwe denken en deze nieuwe benadering van Bijbel en geloof geconfronteerd. De strijd blijft. Als we willen staan in de traditie van de Reformatie en de Nadere Reformatie en de Afscheiding, op de bodem van Schrift en belijdenis, dan zullen we gereformeerd moeten zijn, moeten blijven en steeds meer worden."

Eigen kerkelijk leven

Het derde front raakt het eigen kerkelijk leven: "Als niet op de preekstoel duidelijk de strijd wordt aangeboden tegen vijandige machten vanuit de door Christus behaalde overwinning, maar alles wordt goed gepraat, wordt getolereerd en soms zijdelings wordt bevorderd, hoe zal er dan door de gemeente kunnen worden gestreden?"

Afgescheiden

Helaas woedt er op dit moment geen gezamenlijke strijd tegen genoemde vijandige machten. Wel is er in de kerk van de Afscheiding een onderlinge strijd gaande waar het met name gaat om datgene te accepteren -en als dat niet lukt eerst te gedogen- dat nu juist haaks staat op de beginselen van de Afscheiding. Een afgescheiden kerk die de vrouw in het ambt accepteert, snijdt daarmee de band met de eigen wortels door.

"Maar we willen van harte christelijk gereformeerd blijven!", klinkt het zonder enige schaamte op kerkelijke vergaderingen en in de pers, waarmee men de invoering van vrouwelijke ambtsdragers probeert glad te strijken. Dat is historisch gezien onjuist, gelet op het heden onwettig en met het oog op de toekomst onoprecht. Want een christelijke gereformeerde kerk die zoekt te legaliseren wat -bijvoorbeeld- in de Nederlandse Gereformeerde Kerken nu juist is geaccepteerd, verliest onmiskenbaar haar eigen bestaansrecht.

En wat zal dan de volgende stap zijn? Dat is niet moeilijk te raden. Precies: een landelijk eenwordingsproces met de recent gefuseerde kerk, waarbij het verlies van de naam christelijk gereformeerd op de koop toe zal worden genomen. Daarmee is dan niet alleen de band met de eigen wortels doorgesneden, maar worden die wortels uit de grond gerooid.

Het pleidooi voor kerkelijke hervorkaveling dat in de kerkelijke pers regelmatig klinkt, is dan ook vrij eenvoudig uit te voeren. Wie zegt van harte christelijk gereformeerd te zijn, maar ondertussen er een nederlands gereformeerde kopie van wil maken, zou toch genoeg moeten hebben aan het origineel?



DS. W.L. VAN DER STAAIJ

Ambrosius (14)

Heiligende uitwerkingen en bevindingen

Bevindingen maken het geloof sterker. Het meemaken van verlossing maakt het geloof in komende verlossingen sterker. Er komt ook meer ontzag voor bedreigingen. Het zien van Gods oordelen doet er temeer voor vrezen. De dichter van Psalm 119 heeft gevreesd voor Gods oordelen. Als je merkt dat je hart je bedrogen heeft, wordt het arglistige hart beter bewaakt. „Wie op de Heere vertrouwt kan door Gods kracht de satan weerstaan door bijvoorbeeld ijverig gebruik te maken van de genademiddelen. De betoveringen van de wereld komen op grotere afstand te staan en worden gezien als ijdelheid. Wie de kracht van Christus ondervindt zal Hem te meer verheerlijken. Christus wordt hem dierbaarder. Gods kinderen waarderen Christus meer dan vrienden. Alles wordt verlaten om Christus te volgen. Wie Gods goedheid heeft gesmaakt spoort anderen aan de Heere te zoeken. Bevindingen brengen tot zelfverloochening en gehele onderwerping aan de Heere. Dan leef je niet voor jezelf, maar voor Christus. De heilige liefde neemt meer toe. We lezen in Psalm 116:1 ‘Ik heb lief, want de HEERE hoort mijn stem, mijn smekingen.’ Gods kinderen hebben Christus lief. De hoop wordt verlevendigd door ondervonden uitredingen. Ondervonden verlossing brengt vreugde. Bevinding van verlossing versterkt het geloof in toekomstige verlossingen. Bevinding neemt bezwaren en twijfelingen weg.

Ware bevindingen

De vraag kan rijzen: hoe kan ik weten dat mijn bevindingen van Gods goedheid ware bevindingen zijn? Ware bevindingen zijn bevindingen, zijn vervullingen van Gods beloften. Gods kinderen ondervinden dat God goed is voor degenen die Hem zoeken. Het inwendig ondervinden van Gods goedheid is anders dan het uitwendig ondervinden van Gods goedheid. Dit uitwendig ondervinden kan iets van Gods algemene goedheid zijn, het inwendig ondervinden is het deel van Gods kinderen. Op het gebed doet de Heere de waarheid van Zijn Woord ondervinden. Dat verwekt een levende hoop. Het geloof en het vertrouwen worden vermeerderd. In het hart wordt liefde tot God gevoeld. Wie ware bevindingen heeft en toch geen troost heeft, moet veel de vorige uitredingen overdenken, dan zal uiteindelijk de troost komen. Meent u dat er nooit iets is gebeurd tussen God en uw ziel? Heeft God nooit van vrede tot uw hart gesproken? Heeft Christus nooit Zijn liefde in uw ziel uitgestort? Kent u totaal geen godzalige droefheid? Als er één belofte vervuld is, is het echt goud, al is het nog zo weinig. De Heere zal de rokende vlaswiek niet uitblussen. Zegt u dat u het kleinste lichtstraaltje niet kunt vinden? Vertrouw toch op de Heere, ook al is Zijn aangezicht voor

u verborgen. Bevindingen sterken het geloof wat de toekomst betreft. „Echter, hoe meer wij van God zien, voelen en smaken, hoe meer wij geleid zullen worden om op Hem te vertrouwen voor wat wij nog niet zien of voelen. Dat is juist Gods bedoeling, dat wij door wat wij voelen gesterkt worden in wat wij verwachten.”

Waarschuwing

Voorspoed is niet altijd een teken van Gods gunst. Asaf zag dat goddelozen voorspoed hadden, maar hij zag ook hun einde: de eeuwige rampzaligheid. We mogen niet zo redeneren dat de ene verlossing automatisch ook de andere verlossing zal betekenen. Paulus is vaak door de Heere verlost, maar hij werd niet verlost van de doorn in zijn vlees. Gods genade was hem genoeg. Aan sommige beloften zijn voorwaarden verbonden, bijvoorbeeld verootmoediging en bekering. In Jakobus 5:14 en 15 wordt genezing van ziekte genoemd. Maar de Heere geeft dit niet altijd. Het kan zijn dat de Heere anders beschikt heeft. Als u geen kind van God bent kunt u geen troost putten uit de bevindingen van een kind van God. Ook Gods kinderen mogen niet altijd op een wonder rekenen. Koning Hizkia kreeg er vijftien jaren bij, maar daar kan ieder kind van God zich niet mee troosten als hij ernstig ziek is. Wat Gods kinderen zelf ondervonden hebben wordt niet altijd op dezelfde manier herhaald. In het algemeen mogen Gods kinderen troost putten uit de waarheid dat de Heere altijd voor de Zijnen zorgt. In 1 Petrus 5:7 staat ‘Hij zorgt voor u.’ in Rom. 8:28 staat dat degenen die God liefhebben alle dingen medewerken ten goede. God zal verlossen of door in het leven te laten of door de dood.

Besturing

Door aan andere kinderen van God ondervonden verlossingen te vertellen, worden hun hoop en geloof versterkt. Laten Gods kinderen terugzien op verlossingen die het voorgeslacht mocht kennen. Dat deed David. Hij zag terug op verlossing die zijn voorvaders ondervonden hadden. We lezen in Psalm 22:5 en 6 ‘Op U hebben onze vaders vertrouwd; zij hebben vertrouwd en Gij hebt hen uitgeholpen. Tot U hebben zij geroepen en zijn uitgered; op U hebben zij vertrouwd en zijn niet beschaamd geworden.’ Wie uit de duisternis geroepen is, zal zalig worden.



DS. A. VAN HETEREN

Lezen we de Bijbel nu anders dan voorheen? (6)

“Een kleine hermeneutiek”, zo presenteerde dr. Huijgen enkele jaren geleden zijn boek *Lezen en laten lezen*. Dat betekent dat het daarin gaat over de manier waarop we de Bijbel lezen. Geen theoretische uiteenzetting was zijn bedoeling met dit boek, maar het zoeken van een antwoord op de vraag: “Wat moeten we met de Bijbel beginnen in de wereld van vandaag?” [15]. Vooral drie kwesties waren er - en zijn er nog - die de bezinning op dit belangrijke thema “op scherp” hebben gezet: “(1) Mogen vrouwen ambtsdragers zijn in de christelijke gemeente? (2) Zijn homoseksuele relaties toegestaan? (3) Is de wereld door evolutie of door schepping ontstaan?” Daarbij merkt hij op dat het dan gaat om de oplossing van “problemen waar de bijbelschrijvers zelf geen idee van hadden...” Met een waarschuwing: “Intussen dreigt het gelovig omgaan met de Schrift zelf onder te sneeuwen.” [16].

Laat ik in dit artikeltje proberen iets uit deze studie weer te geven. Zonder nadrukkelijk commentaar van mijn kant dus. Al snel in zijn inleiding geeft dr. Huijgen aan wat zijn eigenlijke reden voor dit boek is. Hij vreest dat we bij alle inspanningen om de Bijbel “met de huidige werkelijkheid te verbinden” wel eens op een verkeerd spoor zouden kunnen zitten. Hij signaleert namelijk “een diepgeworteld rationalisme in de benadering van de Schrift.” Wat bedoelt hij daarmee? Een al te verstandelijk omgaan met de Bijbel. Het gevaar dat hij daarin ziet, vormt voor hem het front waartegen hij door middel van dit boek wil strijden. Het is dus, wat men wel noemt, een echt polemisch boek. Het wil strijd voeren tegen, naar het oordeel van de schrijver, verkeerde denkbeelden.

De vraag is nu: welke concrete aanwijzingen heeft hij eigenlijk voor deze stellingname? Het antwoord op die vraag krijgt eigenlijk pas veel hoofdstukken verder in het boek een plek. Maar op één van de eerste bladzijden geeft de schrijver daar al een voorschot op. Daar lees ik: “Een benadering die vanuit hedendaagse ethische vragen vertrekt om vervolgens de input vanuit de Schrift te verwerken, lijkt mij geen recht te doen aan de Schrift zelf” [11]. Dat is niet zo’n makkelijke zin. Maar hij geeft denk ik precies aan wat dr. Huijgen bedoelt met een rationele benadering van de Schrift. Stel: er is een ethisch probleem. Bijvoorbeeld een dreigende echtscheiding binnen de gemeente. Of: een inmiddels begonnen homoseksuele relatie. Vanuit dat praktische gegeven zoekt de kerkenraad aan de hand van het Woord van God te weten hoe zijn houding hiertegenover dient te zijn. Gedogen? Vermanen? De broeders wensen geen andere weg te gaan dan wat zij vanuit de Schriftgegevens menen te verstaan. Daarop willen ze hun beleid in dezen afstemmen. Dr. Huijgen meent dat dit een foute, namelijk een al te rationele benadering is. Zo rechtstreeks zijn deze dingen naar zijn gedachten niet aan de Schrift te ontnemen.

Er zijn nog andere vormen van dit rationalisme, zo meent dr. Huijgen. Daarbij denkt hij aan de opvattingen van de zogenaamde creationisten, “die tegen de natuurwetenschappelijke consensus in argumenteren dat de Bijbel toch werkelijk wel gelijk heeft”, waar het gaat over de schepping zoals we die lezen in Genesis 1 en 2. “In eenzelfde soort logica kom je terecht als je de Bijbel vooral gaat lezen met het oog op de feitelijke, historische juistheid ervan. De sprekende slang in het paradijs, de stilstaande zon bij Gibeon, Jona in het binnenste van de vis en vele andere kwesties doemen dan op. En bij elk van deze kwesties zou je kunnen redeneren: als de Bijbel op dit punt niet de waarheid spreekt, waarom zou de opstanding van Jezus Christus dan wel waar zijn? Verlies op één punt de historische waarheid, en aan de hand van dat losse draadje zal de hele betrouwbaarheid van de Bijbel ontrafeld worden, zodat er tenslotte niets meer overblijft.” Dr. Huijgen stelt daar tegenover: “In de Bijbel is niet alles van gelijk gewicht. Wie dat wel wil stellen, dreigt te verliezen, wat je juist wilt behouden: het unieke karakter van de opstanding.” [50v].

De schrijver bepleit daartegenover “de goede luisterhouding.” Daarvoor “is het nodig om afgestemd te raken op wat de Schrift eigenlijk zeggen wil, en om niet ons eigen waarheidsbegrip mee te nemen om de Schrift daaraan te meten.” Dat doen we namelijk, aldus dr. Huijgen, als we alles wat zich aan wonderlijke feiten in het Woord van God aandient, ook letterlijk zo opvatten. Dan leggen we onze eigen opvatting over wat waarheid is aan de Schrift op. En dat is al te rationalistisch. Trouwens, zo meent hij, “de bijbelschrijvers zijn vaak veel minder en anders geïnteresseerd in wat zij historisch noemen dan wij.” [172].

Een uitzondering maakt de schrijver echter voor het heilsfeit van de opstanding. Die is namelijk zo fundamenteel voor het christelijk geloof, dat we daaraan niet mogen tornen. “Toen God de Vader Zijn Zoon opwekte uit de dood, was dat niet een gebeurtenis die naadloos in een rij soortgelijke gebeurtenissen past, maar de gebeurtenis bij uitstek, het geheimenis dat de geschiedenis draagt.” [170].

Op de laatste bladzijden klinkt het slotakkoord van dit boek dat zijn lezers wil leiden tot een “gelovig omgaan met de Bijbel.” “In de geloofspraktijk is de Bijbel niet te typeren als een probleem, een puzzelboek of een pakketje troost, maar als (...) belofte van de levende God. Het hart is de innerlijke resonantieruimte, de klankkast, voor Gods Woord. Als ons hart afgestemd raakt op het Woord van God, klinkt dat Woord samen met de levenservaringen die we opdoen...” [223].



D.S. J.M.J. KIEVIET

Het Bijbelboek Ruth

Naar de akker van Boaz

1 NAÓMI nu had een bloedvriend van haar man, een man, geweldig van vermogen, van Elimélechs geslacht; en zijn naam was Boaz.

2 En Ruth, de Moabitische, zeide tot Naómi: Laat mij toch in het veld gaan, en van de aren oplezen achter dien in wiens ogen ik genade zal vinden. En zij zeide tot haar: Ga heen, mijn dochter.

Boaz

In Ruth 1 hebben we Naómi samen met Ruth zien terugkeren vanuit Moab. Berooid zijn ze aangekomen in Bethlehem. Naómi zei het zelf zo: 'ledig heeft mij de HEERE doen wederkeren'.

Aan het begin van Ruth 2, dat nu voor ons ligt, wordt eerst Boaz aan ons voorgesteld. We kunnen de vervolgggeschiedenis niet goed begrijpen, als we niet eerst horen wie hij is. Drie dingen worden over Boaz verteld:

- Allereerst is hij een 'bloedvriend', afkomstig 'van Elimélechs geslacht'.
- In de tweede plaats is hij 'een man, geweldig van vermogen'. In de kleine samenleving van Bethlehem is Boaz een vermogend man. En hij zal zijn vermogende positie aanwenden om armen te verlossen!
- Ten derde wordt zijn naam meegedeeld: Boaz. Die naam betekent 'in hem is kracht' en vertoont een opvallende tegenstelling met de naam van Ruths eerste man, Machlon: 'ziekelyk'.

Nadat Boaz in vers 1 is geïntroduceerd, wordt onze aandacht in vers 2 gericht op Ruth. Wat doet zij in haar armoedige omstandigheden? Ruth wil volgens vers 2 naar het veld om daar aren op te lezen (op te rapen) achter de maaiers.

Een kijkje op de akker

Om ons dat goed voor te stellen, moeten we weten hoe de oogst op de akker in de Bijbelse tijd werd binnengehaald. Voorop gingen de maaiers, de sikkels in de ene hand. Met de andere hand grepen zij een zo groot mogelijke bos halmen. Een 'handvol' wordt dat in de Bijbel genoemd. Zo'n handvol sloegen ze dan met hun sikkel af en lieten ze vervolgens op de grond vallen. Achter de maaiers ging een tweede groep, de schovenbinders of -bindsters. Mannen of vrouwen die de bossen van de grond opraapten en samenbonden tot schoven.

Een stuk daarachter kwam de derde groep: arenrapers en -raapsters. Dat waren de armen in Israël – weduwen, wezen en vreemdelingen – die alle overgebleven aren opraapten en verzamelden.

Die arenrapers en -raapsters mochten daar lopen en rapen. De HEERE had in Zijn wet laten vastleggen, dat de armen in Israël zo op de akker aren mochten verzamelen. Blijkbaar heeft Ruth van deze wet gehoord. Naomi heeft haar daar waarschijnlijk over verteld.

En nu wil ze zó naar de akker toe. Als een arme weduwe, bukkend en rapend van wat er dankzij de goedheid van de Heere valt op de akker.

Genade vinden op de akker van Boaz

We trekken de lijn even door. Er is – op een Bijbels en theologisch verantwoorde wijze – een prachtige lijn te trekken van Boaz naar Christus. Daarover later nog meer. Maar er is – in het verlengde daarvan – ook een leerzame lijn te trekken van de akker van Boaz naar de plaats waar Gods Woord gepredikt wordt. Gelukkig degene die daar mag verkeren als Ruth. In eigen armoede bukkend en buigend om aren te rapen die de Heere wil laten vallen voor hongerige zondaren. Mag u zo zondag onder het Woord komen?

Laten we nog even letten op de manier waarop Ruth haar voor-nemen onder woorden brengt. Ze wil aren oplezen 'achter dien in wiens ogen ik genade zal vinden'. In die uitdrukking klinken drie dingen mee:

Allereerst dat ze een maaier hoopt te vinden, die haar niet wegstuurt. Die haar iets gunt. Die iets laat vallen. Die haar goedgezend is. Vervolgens dat ze een maaier hoopt te vinden die op respectvolle wijze met haar zal omgaan. In de donkere richterentijd, waarin de zedeloosheid hoogtij vierde, was een vrouw die alleen in het veld verkeerde – zeker als zij ook nog een vreemdelinge was – kwetsbaar. Er kon van alles gebeuren. Ten derde dat ze belijdt dat ze het van genade moet hebben. Ze heeft niets verdiend. Misschien zegt iemand: Ruth had toch het recht der armen, dat God in Zijn Woord had laten beschrijven? Zeker. Maar wie zich op dat recht der armen verlaat, weet ook iets van het rechteloos zijn in zichzelf, en van het aangewezen zijn op genade alleen.

Refoweb

Onlangs nog zag ik op refoweb (een website die helaas in toenemende mate het propagandakanaal lijkt te worden voor een eenzijdige en polariserende boodschap) een vragenbeantwoording van een predikant wiens lezing over kleine lettertjes nogal wat stof heeft doen opwaaien. Deze predikant wees de gedachte af, dat we rechteloos moeten worden in onszelf. God geeft namelijk juist een recht om tot Hem te komen, stelde hij. Ik dacht: Wat wordt hier toch een valse tegenstelling gemaakt. En wat wordt een argeloze geïnteresseerde lezer hier toch op een misleidende manier opgezet tegen een Bijbelse prediking.

Want zeker schenkt God zondaren een Evangelierecht om tot Hem te komen. Daar hebben met name de Schotse oude schrijvers en ook iemand als prof. Wisse helder op gewezen. Maar tegelijk wezen zij er ook op, dat een zondaar die werkelijk tot God in Christus komt, terdege beleeft dat hij van zijn kant vanwege al zijn zonde en ongeloof rechteloos is. Een zondaar die waarlijk tot God in Christus komt, pleit op wat er van Gods kant is, maar weet ook dat er van zijn eigen kant geen enkel recht komen kan.



DS. A.J.T. RUIS

Doe ons open!

Deze keer een aangrijpende vraag en eveneens een aangrijpend antwoord. Het is een vraag naar aanleiding van Lukas 13 vers 24 en 25. Ik citeer deze verzen: "Strijdt om in te gaan door de enge poort; want velen zeg Ik u, zullen zoeken in te gaan en zullen niet kunnen. Namelijk nadat de Heer des huizes zal opgestaan zijn en de deur zal gesloten hebben en gij zult beginnen buiten te staan en aan de deur te kloppen, zeggende: Heere, Heere, doe ons open! En Hij zal antwoorden en tot u zeggen: Ik ken u niet van waar gij zijt".

De eigenlijke vraag luidt: wie zijn degenen die kloppen en niet binnen gelaten worden? Wie zijn degenen die aan de hemelpoort staan, maar niet binnen worden gelaten? Ik weet niet hoe het u vergaat, maar ik zal voor ik probeer een antwoord te vinden, u een tegenvraag stellen. Kunt u het zich voorstellen dat u onder die vele buitenstaanders zult staan? Of: bent u nooit bang dat u straks onder hen zal staan? Want dat dit gebeuren zal is zeker, de Heiland heeft het ons Zelf gezegd.

Laten we eens nagaan wat Hij ons Zelf zegt over die buitenstaanders. Dan zitten we gelijk op het goede spoor en hoeven we niet te gissen over welke mensen het gaat. Het zijn in ieder geval mensen die te laat kloppen. Ja, dat kan. De poort der zaligheid gaat namelijk open voor een ieder die klopt. Hoor maar: Klopt en u zal open gedaan worden, Matth. 7:7. Dat betekent: heden, zo gij Zijn stem hoort: zoekt en gij zult vinden, bidt en u zal gegeven worden. Ingaan in het Koninkrijk der hemelen gaat in de weg van bidden, zoeken en kloppen. Kenmerk van waar, geestelijk leven is bidden, zoeken en kloppen. Hier en nu. Het binnengaan vindt dan ook hier en nu plaats voor allen die deze weg bewandelen. Het is het binnengaan door de zogenaamde enge poort, eng, dat is smal genoemd in tegenstelling tot die grote, brede poort waardoor wij bij onze geboorte binnengaan op de brede weg die naar het verderf leidt.

Door de poort van de wedergeboorte komt een mens op de weg naar de hemel en uiteindelijk in de hemel zelf. Naar de hemelpoort loopt dus een weg. Dat weten we dus al. Degenen die aan de hemelpoort kloppen om binnen gelaten te worden kloppen daar dus voor het eerst. Er ligt wel een weg achter hen, maar niet de weg van kloppen, bidden en zoeken. Dat kloppen aan de hemelpoort is voor het eerst, maar het is ook te laat.

Het tweede wat de Heere ons voorhoudt is dat het allemaal godsdienstige mensen zijn die aan de hemelpoort kloppen. Zo zien ze althans zichzelf. Het zijn goede en vrome mensen die netjes hebben geleefd en er of stilzwijgend of openlijk op rekenden dat de hemelpoort voor het zou openzwaaien. Als ze voor een gesloten deur staan

komen ze met argumenten waarom de hemel voor hen zou moeten open gaan: hebben wij niet in Uw Naam geprofeteerd en in Uw Naam duivelen uitgeworpen en in Uw Naam vele krachten gedaan? Ze hebben geen goddeloos leven geleid, maar weten ondertussen heel goed wat ze aan goeds gedaan hebben, soms zelfs van die indrukwekkende dingen! Met andere woorden: ze hebben in ieder geval niet het leven van kloppen, bidden en zoeken gekend. Er was nooit enig besef van rechteloosheid en onwaardigheid. De zaligheid was hun een vanzelfsprekende zaak, in ieder geval niet een eeuwig wonder van genade. Ze hebben de hemel eigenlijk wel verdiend!

Wordt het bij het lezen van deze dingen niet spannend? Hoe is ons leven als deugdzaam kerkmens? Zijn we voor God arme zondaren geworden die nergens recht op hebben dan op de dood, maar die hopen op Gods genade in Christus en daarom door God de Vader als een goddeloze in onszelf gerechtvaardigd worden? In Christus een recht op het eeuwig leven, maar in het besef dat het eeuwige leven onverdiend is en dat we ons dat ook meer en meer onwaardig maken? De vijf dwaze maagden hadden mooie lampen, maar het ontbrak aan de olie, en juist daar kwam het op aan. Zie die maagden kloppen en roepen, maar niet als onwaardigen, maar als waardigen, Matth. 25:11. Zalig worden wordt mij het allergrootste wonder, en als het geen wonder wordt, word ik niet zalig.

Voor wie gaat de poort niet open? Voor wie op een open poort rekenden, maar de Heere Jezus nooit nodig kregen in hun zonden en ellenden. Ze stonden voor hun eigen waarneming nooit buiten. Ze zagen nooit dat ze er zich buiten gezondigd hadden. En dan, zo zegt de Heere Jezus het, zullen zij "beginnen buiten te staan", Lukas 13:25. Voor het eerst staan ze er buiten. En ze blijven buiten. Aangrijpend toch? Om van te sidderen. Maar wat zal het voor die kloppers, bidders en zoekers een wonder zijn als ze binnen mogen treden: Ze zullen niet weten waarom. Nou ja, toch wel: door U, door U alleen, om het eeuwig welbehagen! Maar niet om iets van henzelf dus. Ze roepen verbaasd uit: Heere, wanneer hebben wij dit of dat gedaan? Matth. 25:37. Ja, ik vond het een mooie vraag. Maar met een aangrijpend antwoord. Buig nu uw knieën maar en bidt het gebed van Psalm 139 vers 14. Met een hartelijke groet en nieuwe vragen zijn welkom!



DS. K. HOEFNAGEL

Charles Hodge (14 - slot) - *De middelen van heiligmaking*

Wat niet heiligt

De gevallen mens is zo zondig dat hij zichzelf niet echt kan herstellen. Zolang het hart niet vernieuwd is, zijn het verstand en het geweten niet in staat de mens de juiste gevoelens tegenover God en de naaste te geven. Het verstand en het geweten kunnen wel brengen tot het geven van een aalmoes aan een arm iemand, maar ze zijn niet in staat haat in liefde te veranderen. "Het verlangen naar geluk kan hem ertoe bewegen om God uitwendig te dienen, maar het kan die dienst niet voor hem tot een vreugde maken." Godsdienstige plechtigheden of handelingen op zichzelf zoals bidden, het gebruik van de sacramenten en het zich onthouden van allerlei zaken, brengen ook geen echte heiligheid.

De Heilige Geest

De Bijbel leert ons dat de Heilige Geest in Gods kinderen woont en hen steeds meer gelijkvormig maakt aan het beeld van God. Door de band aan Christus brengen Gods kinderen vruchten voort. Zij worden geleid door Gods Geest. Christus is aan Gods kinderen geschonken tot rechtvaardigmaking en tot heiligmaking. Christus verlost van de straf van de wet, maar Hij maakt ook heilig. De zonde heerst in hen niet meer. Gods kinderen zijn leden van het lichaam van Christus. Mensen kunnen niet begrijpen hoe God woont door Zijn Geest in de harten van Zijn volk. Hun lichaam is een tempel van de Heilige Geest.

Verbondenheid

Christus is in plaats van Zijn schapen gestorven. Zoals het hoofd verbonden is met de lichaamsdelen, zo is Christus verbonden met Zijn schapen. Dezelfde Geest is in Christus en in Gods kinderen. De Heilige Geest maakt Gods kinderen één met Christus en één met elkaar. Christus is de Wijnstok en Gods kinderen zijn de ranken. Door de verbinding met de Wijnstok brengen de ranken vrucht voort. Christus is het Fundament en Gods kinderen zijn het gebouw. Omdat Christus leeft, zullen zij ook leven. Christus leeft in Gods kinderen.

De Heilige Geest

Gods kinderen zijn geboren uit de Geest. De Heilige Geest woont in hen. Gods kinderen worden geleid door de Geest. Door de Geest doden zij de zonde. Door de Geest hebben zij toegang tot God. In de Geest bidden en zingen zij. "De Geest is voor hen een bron van kennis, van blijdschap, van liefde, lankmoedigheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid en matigheid." De Geest van God is verdiend door Christus en wordt gegeven door Hem. De Geest geeft leiding in inwendige oefeningen en in uitwendig gedrag. Het geloof is de band die Gods kinderen met Christus verbindt. Het geloof in Christus is de bron van heiligheid en vrede. Wanneer Gods kinderen opzien naar Christus ontvangen zij

kracht om te weerstaan of om te verdragen. Gods kinderen moeten de Heilige Geest niet bedroeven. Het is heiligschennis wanneer de ziel door zonde verontreinigd wordt of het lichaam door onmatigheid en onreinheid. Heilige voornemens en verlangens dienen gekoesterd te worden. Niemand kan uit eigen kracht zichzelf heilig maken, zoals ook niemand door eigen werken gerechtvaardigd kan worden. Het gebed is het aangewezen middel om de Heilige Geest te ontvangen. De Heilige Geest werkt het willen en het werken in Gods kinderen. De Heilige Geest beweegt tot heiligmaking. De Heilige Geest maakt de ziel steeds heiliger en geschikter voor de hemelse heerlijkheid.

Gods Woord

Heilige oefeningen komen tot stand door overdenking van de waarheid, aanbidding van God en plichtsvervulling. Gods heiligheid en macht wekken het vrezen van de Heere op. Gods uitnemendheid en goedheid wekken liefde op. Het overdenken van Gods Woord brengt Gods kinderen tot geloven. Het zien op Gods beloften brengt tot hopen. De waarheid over God oefent invloed uit op ons denken. De liefde tot Christus kan niet toenemen als er heel weinig aan Hem gedacht wordt. Er is geen toename in heiligheid als het Woord van God niet wordt gelezen en beluisterd.

Andere middelen

Aanbidding is een belangrijk middel om te groeien in de genade. De sacramenten tonen en verzegelen de waarheid en de beloften van God. Wie wil groeien in heiligmaking dient veel in de binnenkamer te zijn en getrouw gebruik te maken van de sacramenten.

Zichzelf en de naaste

Wie de Heere liefheeft zal de naaste ook liefhebben. Het is niet goed alleen aan jezelf te denken. Wandelen met God en de naaste weldoen zijn onlosmakelijk verbonden met elkaar. De ware godsdienst is geen luidruchtige uitwendige vertoning, maar een blijvend, groeiend beginsel van geestelijk leven. De ware godsdienst is de wortel en bron van alle juiste gevoelens jegens God en de naaste. Alles wat de Heilige Geest bedroeft moet vermeden worden en alles moet gedaan worden wat de invloed van de Heilige Geest op hart en leven vergroot. Eenmaal zal door Gods kinderen eeuwig Gods liefde en genade ondervonden worden in Gods gezegende tegenwoordigheid.



DS. A. VAN HETEREN

Verwachting voor Israël

Volk tussen eeuwigheid en eenzaamheid

Na vijftientwintig jaar is het boek 'Volk tussen eeuwigheid en eenzaamheid' herdrukt. Deze herdruk valt samen met het 75-jarig bestaan van de staat Israël. Evert Barten heeft zich ingezet voor de verschijning van deze herdruk bij uitgeverij De Banier, Apeldoorn, 292 blz., € 19,95. Toen ds. P. den Butter in Canada predikant was, heeft hij kennis gemaakt met het standpunt van de puriteinen over Israël. In ons land hadden Brakel en Koelman hier ook al over geschreven. In dit artikel willen we iets uit dit boek doorgeven met de hoop dat u dit boek zelf zult gaan lezen.

Romeinen 11:26a

Ds. P. den Butter besteedt uitgebreid aandacht aan Romeinen 11:26a 'En alzo zal geheel Israël zalig worden.' De auteur kiest voor de opvatting dat met 'Israël' het volk Israël wordt bedoeld. We geven een gedeelte weer dat we lezen op blz. 258 en 259: "Hoe zal dat gaan? De verharding houdt op (vers 25). De Joden zullen het heil zien dat God aan de heidenen heeft gegeven. Ze zullen jaloers worden, zoals Paulus dat in deze hoofdstukken van de Romeinen-brief meerdere keren noemt. Als ze zien hoe de Heere handelt met de volkeren, zullen de Joden opgewekt worden dezelfde God te zoeken en zij zullen hun Zaligmaker herkennen en erkennen. Zo zal in vervulling gaan wat Jesaja al geprofeteerd heeft, zegt Paulus (vers 26): 'De Verlosser zal uit Sion komen en zal de goddeloosheden afwenden van Jakob.' 'En alzo zal geheel Israël zalig worden.' Nu levert ook het woordje 'alzo' geen moeilijkheden meer op. Nu hoeven we daar ook niet half en half toch 'alsdan' van te maken, alsof Paulus in deze verzen over een zekere tijdsorde spreekt en alsof de apostel wil zeggen dat eerst de volheid van de heidenen zal ingegaan zijn en dat alsdan 'Israël' zal zalig worden. Eerst het een en dan het ander. Dat is Paulus' opzet in deze verzen niet." Israël zal zalig worden "door het werk van de Heilige Geest, Die met het Woord geloof en bekering werkt in hun harten. Ja, de middelen die de Heilige Geest gebruikt bij het zaligmaken van Israël, zijn de prediking en het gebed, zo zegt Spurgeon in één van zijn preken."

Geen opname van de gemeente

Er is een opvatting die zegt dat de 'volheid der heidenen' het begin is van de opname van de gemeente in de lucht. Na de opname van de gemeente zou de wereld voortbestaan en zou er dus volop tijd zijn voor de bekering van de Joden. Ds. Den Butter wijst deze opvatting duidelijk af. Op blz. 253 lezen we dat de theorie over de opname van de gemeente berust op een zeer bevooroordeelde exegese van slechts een paar teksten uit de Bijbel. Er wordt ver-

wezen naar het boek van ds. T. Boersma: 'De Bijbel is geen puzzelboek'. Het laatste hoofdstuk uit dit boek gaat in op gedachte van de opname van de gemeente en wijst dit af. Ds. den Butter schrijft dat de Bijbel geen grond geeft om te geloven in een opname van de gemeente met daarna een bekering van Israël.

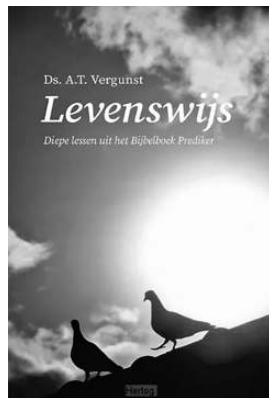
Israëls aanneming

Hoe zal het herstel van Israël in zijn werk gaan? Er zal bekering plaatsvinden. Ds. Den Butter wijst op Jeremia 30:7 'O wee, want die dag is zo groot, dat zijns gelijke niet geweest is; en het is een tijd van benauwdheid voor Jakob; nog zal hij daaruit verlost worden.' Deze profetie kent meerdere vervullingen. We kunnen denken aan de wegvoering in de ballingschap. Maar ook aan de verwoesting van Jeruzalem in het jaar 70. De Heere heeft uit Babel verlost, Hij brengt Joden terug naar Israël, Israël zal ook in de huidige benauwdheid niet omkomen. Het volk blijft bestaan. De Geest der genade en der gebeden zal op Israël worden uitgestort. Dan wordt de godsdienst van de eigengerechtigheid verlaten. Israël zal zich bekeren tot de 'vreemde' gerechtigheid, de gerechtigheid van Christus. De Heere zal een groot wonder doen: de natie wordt bekeerd tot God. Zo zal de volheid van Israël ingaan. De heidenen zullen door de wederaanneming der Joden rijker gezegend worden dan tevoren. Jeruzalem zal niet meer vertreden worden door de heidenen. Er komt vrede tussen Israël en de rest van de aarde. We lezen op blz. 290 "Israëls aanneming zal het leven uit de doden zijn voor de wereld." De Joden zullen gaan evangeliseren in de wereld. Eenzaam heeft dit volk moeten leven. We lezen op blz. 291 en 292 "Nee, het was niet gemakkelijk Gods uitverkoren volk te zijn. Wat een zegen was er niettemin aan verbonden! Ze hebben Gods heil in deze wereld mogen indragen door geboorte te geven aan Gods Zoon. Ze mogen ook Gods heil in deze wereld uitdragen door de verkondiging van het Evangelie. Zo mogen ze een zegen zijn in het midden van de aarde. Dan zijn ze weliswaar veracht en verdrukt, maar God doet het al ten goede keren. Wat Jozef was voor zijn broeders, dat zijn in zekere zin de Joden voor de wereld. God gebruikte Jozef om zijn broeders in het leven te behouden. God maakt gebruik van de Joden om de wereld te zegenen. En dat is dan om de grote Zoon van Abraham en David, Jezus Christus, de Messias van Israël."



Levenswijs | Ds. A.T. Vergunst
Paperback, 200 blz., € 14,95. Uitgeverij De Banier, Apeldoorn.
ISBN 978 90 8718 9488.

De ondertitel luidt: "Diepe lessen uit het Bijbelboek Prediker." De Heere had bijzondere wijsheid aan Salomo gegeven. Dat komt ook uit in het boek Prediker. Er zijn vier sleutelbegrippen in het boek Prediker: Het leven onder de zon, ijdelheid, de grote gave van God of het genieten en het vrezen van God. Op een eenvoudige, begrijpelijke manier wordt het boek Prediker vers voor vers besproken door de auteur. Iets uit dit boek willen we doorgeven. Bij Prediker 12:1 'En gedenk aan uw Schepper...' lezen we dat de Schepper ons gemaakt heeft met een doel. "Hij stuurde je niet zomaar de tijd in, maar Hij maakte je om iets te doen, voor Hem. Dat moeten we goed onthouden. Wij leven hier niet voor onszelf, maar voor Hem en voor onze naaste. Hij geeft ons gaven om die voor Hem in te zetten. Wij vergeten de Heere zo vaak in onze dagelijkse activiteiten. Of we nu jong zijn of ouder. Daarom is dit vers op ons allen van toepassing. We moeten voortdurend aan onze Schepper denken, want hij is ook Degene Die ons van alles voorziet. God gaf je deze mooie dag, deze prachtige momenten – Hij is in ons hele leven aanwezig. En zijn we allemaal niet geneigd dit te vergeten? Laat er altijd een verbinding zijn tussen Hem en wat je ziet, wat je doet, wat op je weg komt, wat je zegt. God wil in alle aspecten van ons leven erkend, gedankt, herkend, aanbeden worden. Dat houdt het woord 'gedenk' in."



COLOFON

Dit blad wordt om de veertien dagen uitgegeven door de stichting Bewaar het Pand. ISSN nummer: 0166 - 4646

REDACTIELEDEN

Ds. A. van Heteren, ds. M.A. Kempeneers en ds. W.L. van der Staaij

REDACTIE ADRES

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, T 0527-688978
E a.vanheteren@kliksafe.nl

ABONNEMENTEN

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk. T 0184-669116
E pand@solcon.nl NL37 INGB 0000 7043 50 t.n.v.
Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.
Abonnementsprijs € 32,- per jaar.
Abonnementsprijs Verenigde Staten en Canada \$ 38,- per jaar.
Advertentietarieven op aanvraag.

VAN DE REDACTIE

Verschijsning volgende nr.

Het volgende nummer zal verschijnen D.V. donderdag 20 juli 2023. Kopij graag binnen WOENSDAG 5 juli 2023.

Ambtsdragersconferentie Noordeloos

Nu we dit schrijven moet deze conferentie nog plaatsvinden. We hopen er in de volgende aflevering van ons blad op terug te komen.

CBB

'Bewaar het Pand' is voor mensen met een leesbeperking beschikbaar bij de CBB (Chr. Bibliotheek voor Blinden en Slechtienden). Tel. 0341-565499, e-mail info@cbb.nl

AvH



Ds. Tanis, de oud-preikant van Sliedrecht-Bethel, en twee achterkleinkinderen, Ezra en Leah, die dooplid zijn in Sliedrecht-Bethel, hebben zaterdag 3 juni j.l. de gedenksteen van het nieuwe kerkgebouw onthuld.

Thema van de ochtend was: van generatie tot generatie.

Renovatie Thaborkerk CGK Scheveningen

Vanwege een grote renovatie van de Thaborkerk in Scheveningen zullen de kerkdiensten van de CGK Scheveningen de komende maanden worden gehouden in de Eben-Haëzerkerk aan de Nieuwe Laantjes 120 in Scheveningen. De (gewijzigde) aanvangstijden op zondag zijn 10 uur en 17.30 uur. Zie voor de actuele kerktijden ook www.cgk-scheveningen.nl.

Het is onder andere de bedoeling dat de huidige kerkzaal wordt verkleind, het dak wordt vernieuwd en dat aan de achterzijde van het huidige kerkgebouw er een inpandige pastorie komt. De kosten van deze renovatie moeten in principe worden gedekt uit de recente verkoop van de pastorie.

We zouden het als kwetsbare stadsgemeente zeer op prijs stellen als er ook vanuit andere gemeenten praktische of financiële steun voor deze renovatie wordt geboden waar mogelijk. Het bankrekeningnummer van onze gemeente is NL08 INGB 0000 1464 43 t.n.v. de penningmeester CGK 's-Gravenhage-Scheveningen o.v.v. gift renovatie.

Voor meer informatie over daadwerkelijke praktische steun -die vanaf 2 juli welkom is- kan er contact worden opgenomen met de scriba van de kerkenraad, W.D. Taal: scriba@cgk-scheveningen.nl of 06-44782019. Vele handen maken licht werk!

Als kerkenraad en gemeente hopen en bidden we dat deze renovatie er aan mag bijdragen dat ook in de nabije toekomst onze kleine gemeente kan blijven voortbestaan in een grote stad als Den Haag.

De kerkenraad

Zendingsdag Chr. Geref. Kerk. Elburg wordt gehouden op D.V. 26 juli 2023

Locatie: Ger. Gem. Nunspeet
Adres: Brinkersweg 17, 8071 GR Nunspeet

Aanvang 's morgens: 10:30

Opening: Ds. J. de Bruin – Rotterdam-Kralingen
Ds. C.M. Buijs – Elspeet

Aanvang 's middags: 14:00

Prof. dr. A. Baars – Woudenberg
Ds. M.A. Kempeneers – Barendrecht
Sluiting: Ds. J. de Bruin – Rotterdam-Kralingen

Christelijke hulpverlening met perspectief

KORTE
WACHT-
LIJST!

Stichting Schuilplaats helpt mensen die vastgelopen zijn op het gebied van:

relatie rouw opvoeding

zelfvertrouwen echtscheiding

burn-out depressie

stichtingschuilplaats.nl

☎ 0318 - 54 78 70

schuilplaats

EEN KIKKJE IN DE 'KEUKEN' VAN DE PREDIKANT

In het boek **'Preken is een liefdedienst'** vertellen 15 predikanten over de weg naar het predikambt, de voorbereiding op de preek, toelven naar de zondag en tal van andere aspecten van de prediking. Aan het woord komen o.a. de predikanten: J. Belder, C.P. de Boer, J. Bos, A.T. Huijser, G. Kater, A. Kort, A. van der Zwan. 304 pagina's € 19,95

'Waar de liefde woont', 10 gesprekken in het teken van opvoeding en onderwijs in Bijbels licht (gezin-kerk-school), met o.a. de predikanten: A. Baars, J. Joppe, J.M.J. Kieviet, P. Mulder en H. Zweistra. € 5,--

'Tot Zijn dienst bereid', 15 gesprekken over het werk in Gods Koninkrijk. O.a. De roeping tot het ambt (curatorium), zending, evangelisatie, gevangenenpastoraat, het ambt aller gelovigen. Met o.a. H. Bor, ds. A. van Heteren, Ds. K. Hoefnagel. € 5,--

Bestellen: Adriaan van Belzen: belzen@filternet.nl/0342-78 55 30

Uw advertentie in kleur?*

Neem contact
op met de
administratie

* Alleen mogelijk
op de achterzijde



VAN STAVEREN
begrafenisverzorging

Met aandacht, zorg en respect

Dag en nacht bereikbaar (0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begrafenissen

Vraag vrijblijvend het boekje "Mijn Laatste Wens".

www.vanstaverenbegravenissen.nl
info@vanstaverenbegravenissen.nl